

PROF. A. VAN SELMS

'N BELYDENIS GESING

IN die Afrikaanse kerke van hierdie land word dikwels verwondering uitgespreek oor die feit dat getroue lede van die ooreenkomstige kerke in Nederland soveel moeite het om met hart en siel deel te neem aan die kerklike lewe soos dit hom in die Nederduits Gereformeerde en die Hervormde Kerk hier te lande openbaar. In die besonder word opgemerk, dat die standpunt wat hierdie kerke in sake die kleurskeidslyn inneem, en wat uitloop op die vorming van afsonderlike kerke vir die verskillende groepe van nie-blankes, so min begrip by die Nederlanders vind, en dikwels met verontwaardiging verwerp word.

Vir die argument dat 'n mens eintlik in hierdie land gebore en opgevoed moet wees, om die rassevraagstuk reg te verstaan, is die Nederlanders nie baie vatbaar nie. Hulle sal daarop antwoord dat juis die feit dat 'n mens hier gebore en opgevoed is, dikwels 'n beletsel sal wees om 'n juiste blik op die verhouding van kerk en kleurskeidslyn te verwerf. Want dit vereis 'n groot mate van selfstandigheid en stoutmoedigheid om 'n objektiewe oordeel te vorm oor wat vir ons van die begin af vanselfsprekend gelyk het.

In opdrag van die Hervormde Kerk in Nederland het ek hierdie week 'n werk verrig, wat my daartoe gedwing het om voortdurend te blaai in die gesangboek van daardie kerk. Dit is die bundel „Psalmen en Gezangen voor de eredienst der Nederlandse Hervormde Kerk, in opdracht van de Algemene Synode der Nederlandse Hervormde Kerk opnieuwe verzameld en bewerkt". Die psalms in daardie uitgawe is dieselfde as wat van 1773 tot 1936 in Afrika gesing is; die nuwe Nederlandse psalmberyming is nog nie amptelik in die Hollandse kerke ingevoer nie. Maar die gesange is nie die bundel wat as model vir die Afrikaanse gesange van 1943 gedien het nie; dit is 'n heeltemal ander bundel, waarin baie van die ou gesange weggelaat of gewysig, en meer as honderd nuwe toegevoeg is. Dit is hierdie bundel wat orals in die Hervormde gemeentes van Nederland gebruik word, en waarby sinds 1938 'n hele nuwe geslag opgegroeï het.

Boodskap van die Gesangebundel

Die hernude bestudering van hierdie bundel het vir my 'n nuwe lig laat opgaan oor die halsstarrige weie-

ring van baie Hollanders om hulle by 'n bepaling soos art. III van die Kerkwet van die Hervormde Kerk van Afrika neer te lê. In daardie artikel kom die berugte woorde „tot die Nederduits Hervormde Kerk van Afrika behoort slegs blanke persone" voor, en in daardie artikel word ook gesê dat die Hervormde Kerk „die stigting van die volkskerke onder die verskillende volks-groepe" beoog. Oor die historiese agtergrond van hierdie bepaling praat ons nou nie; in die vraag na die organisasie van die kerk behoort historiese gegewens nie die laaste woord te hê nie, want volgens die Nederlandse Geboortsbelydenis is daarby prinsipiële, Bybelse, gronde gemoed. Dit gaan ons vandag net oor die vraag, waarom mense uit die Nederlandse kerk so 'n moeite het om daardie artikel met sy konsekwensies te aanvaar.

Dit word heeltemal begryplik as ons die Gesangebundel van die Nederlandse kerk soos vanaf 1938 in gebruik, aandagtig lees. Dan kom ons bv. by Gesang 103:1:

„Behoed uw Kerk, zet uit, o God, haar palen, zij kenn' eerlang geen grenzen meer!"

en effens verder in vers 2:

„Ontgloei heel d'aard' in broedermin!
Moog' elke muur, die nog haar duizendtallen
vaneen scheidt, vallen!"

Wie dit gesing het, kan vervolgens moeilik tog grense trek en mure gaan bou. En as die predikante en ander sielsorgers in hierdie land „die verbreking van die dogter van my volk op die maklikste manier genees" (Jer. 6:14; 8:11) deur te sê dat hierdie gesang van die onsigbare kerk spreek

en die eenheid in Christus wat die onsigbare kerk ken, geen ekwivalent in die sigbare kerke vereis nie, dan onthou ons Nederlandse immigrant dat in Gesang 105 van dieselfde bundel staan:

„Wij bidden en wij danken saam tot God met d'enen Vadernaam".

En hy vra: waar is daardie gesamentlike aanbidding, waarvan hierdie gesangvers praat? Dit is 'n sendingslied, dit spreek van wat verwag word van die evangelieprediking onder die heidene in al die lande van die wêreld. Hier word van geen stigting van rasiaal geskeie volkskerke gepraat nie; hier word gesing van 'n aanbidding wat mense van die mees verskillende herkoms in een kerk verenig.

As die immigrant nog bietjie verder blaai in sy ou gesangboek, wat hy op reis saamgeneem het en vir hom dierbaar is, kom hy by Gesang 121 met sy vlotte, geesdriftige wysie:

„... dat Hij ons over grenzen heen
laat zien het groot gezicht
van aller mensen broederschap
in 't ene, godd'lijk licht."

Skeldnaam word erenaam

„Aller mensen broederschap" — sou dit nou liberalisme of kommunisme wees? Hy laat hom nie daardeur oortuig nie, en as hy deur hierdie gesang te sing en in praktyk te bring 'n kafferboetie sou wees, dan aanvaar hy, soos sy voorouers, daardie skeldnaam as 'n erenaam, waarmee hy graag voor die troon van die ewige Regter sal verskyn.

Die gesang gaan trouens nog verder:

„God roept, en wat de mensen scheidt,
dat zij geen scheiding meer;
zijn liefde houd' ons allen saam
en samen met de Heer."

Met ander woorde: daar is natuurlik dinge wat die mense van mekaar skel, maar die kerk en sy lewende lidmate erken daardie skeiding nie en werk om dit op sy terrein te deurbreek en weg te vaag.

Wat 'n mens in sy jeug leer sing het, onthou hy sy lewe lank. Dit word 'n stuk van sy lewe, dit word die uitdrukking van sy innerlike oortuiging en die rigsgoer van sy handeling. Dit is 'n belydenis deur hom gesing.

NEW GENERAL SECRETARY

OF AACC TAKES UP

APPOINTMENT

Mr Samuel Amisshah, Principal of Wesley Teachers' Training College, Ghana, has arrived in Kitwe to take up the post of General Secretary of the All Africa Conference of Churches. Mr Amisshah was appointed by General Committee of the AACC in April 1963 but was unable to relinquish his post until January 1964. In the mean time the Secretariat was managed by Dr Donald M'Timkulu who had been Secretary of the Provisional Committee which arranged the Kampala Assembly. Dr M'Timkulu has since become Principal of the Mindolo Ecumenical Centre. He is also Chairman of the General Committee of AACC and Chairman of the Board of Governors of the Africa Literature Centre.

Die beoefening van geestelike gemeenskap. (Vervolg van bl. 2.)

tus (Lukas 8:21). Hierdie nuwe verhouding waarin verlore sondears tot mekaar te staan kom, moet sigbaar tot uitdrukking kom. Vergelyk o.a. ook die volgende verse in die hoë-priesterlike gebed van die Here Jesus: Joh. 17:11, 21, 22, 23. In Openbaring 7:9 beskryf Johannes 'n hemelse gesig van 'n groot menigte uit alle nasies en stamme en volke en tale. Indien ons dan eenmaal in die hemel geestelike gemeenskap met mekaar sal geniet, is dit tog onverklaarbaar dat hiervan niks op aarde tot uitdrukking kom nie. Die beoefening van geestelike gemeenskap mag nie maar gerevereer word vir die hemel nie, dit mag nie slegs as eskatologiese leerstuk benader word nie. Dit moet hier reeds beoefen word.

Wanneer daar weer met hierdie saak erns gemaak word, wag daar geskende ondervindinge vir beide kante. Deur ons isolasie is albei geestelik verarm. Beoefening van onderlinge geestelike gemeenskap sal geestelike verryking meebring.

* Dr. W. J. van der Vyver is bedier en leraar van die N.G. Sendinggemeente, Retreat. Hierdie artikel van die skrywer is onverkort oorgegee uit die Jaarboek van die Teologiese Skool vir die N.G. Sendingkerk, Wellington, K.P. (1963).

REV. S. P. FREELAND*

HOWEVER much Christians generally might disagree with some of the things said by Archbishop Whelan in his recent statement on South Africa and her race policies, that statement must be welcomed at least as another contribution to a reasoned, careful and highly-motivated examination, from the religious angle, of present national policies.

Those who have studied the whole statement will find that a good deal of what it says is difficult to refute from the point of view of Christian teaching.

Where we agree

For instance, most Christians will agree with the contention that there is no teaching of the Church in opposition to the idea of a state composed of a number of national or racial groups maintained in their separate and distinct identity by the state of which they form a part.

To the best of my knowledge no religious leaders have ever denied this. It must also be agreed that "in no

society can every man have the full exercise of those rights which belong to himself theoretically as a human person."

Therefore, as Dr Whelan rightly says, living in society must of necessity impose some restrictions on the freedom of the individual.

We agree, too, that democracy is not necessarily the only form of government compatible with Christianity; that the "one man one vote" system may not always be desirable; that the great majority of non-Europeans have not yet reached the stage of development which would justify their integration into a homogeneous society with (the great majority of) Euro-

peans; and that there will always be inequalities in society that necessarily affect human relations.

With all this many of us have no quarrel.

Neither have we any quarrel with the answer given to the question, Is apartheid not an injustice which must go? to which the Archbishop replied, It all depends on what you mean by apartheid.

Where we are in doubt

In fact this is really the crux of the whole statement. What do we mean by apartheid? It is because so many people in South Africa have never really faced up to this question, and have differing ideas as to what is meant by this term, that so often we find ourselves talking at cross purposes.

The Archbishop goes on, in endeavouring to answer the question, to point out — rightly — that we must distinguish between the idea of apartheid or separate development on the one hand, and the actual laws and regulations

which are made to implement the theory.

So far so good. But it is precisely at this point, which is the kernel of the whole discussion, that the good Archbishop fails to make the distinction which he so truly says is crucial.

He seems to suggest that the idea of apartheid is simply the idea of separate national or racial groups existing as part of one state. Nothing could be further from the truth.

There are at least three distinct characteristics of the South African policy of apartheid or separate development, as currently pursued (the words are Dr Whelan's) which go far beyond the mere theory of separate grouping.

Dressed-up dictatorship

First and foremost, it is of the essence of our present racial ideology that the white group alone decides what is the best policy for the country as a whole. In other words the concept of racial grouping is used to de-

Great Need for